

Praktijkhandreiking 1108

Toegang tot relevante informatie voor de opvolgende accountant in het kader van een controle

Praktijkhandreiking 1108

Datum:	10 februari 2010	Herzien:	
Onderwerp:	Toegang tot relevante informatie voor de opvolgende accountant in het kader van een controle		
Van toepassing op:	Accountants bij de overdracht van een controleopdracht		
Status:	Praktijkhandreiking (conform indeling NIVRA-titelingen, geeft een praktijkhandreiking uitleg en bevat dus geen nieuwe regelgeving)		
Relevante wet en regelgeving:	Wet toezicht accountantsorganisaties, Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad, VGC, Standaard 300 ¹ , Standaard 510 ² , en Standaard 710 ³		

Inleiding

Bijgaande praktijkhandreiking heeft betrekking op het verkrijgen van toegang tot relevante informatie voor de opvolgende accountant, welke informatie aanwezig is bij de voorgaande accountant. Het NIVRA heeft op grond van signalen van haar leden vastgesteld dat behoefte is aan een dergelijke praktijkhandreiking. De in deze praktijkhandreiking aanbevolen werkwijze is gebaseerd op de huidige gebruikte procedures bij verschillende accountantsorganisaties en kan gehanteerd worden bij zowel de wettelijke controle, waarvoor een wettelijke basis voor informatie uitwisseling aanwezig is, als bij een vrijwillige controle.

Met betrekking tot de wettelijke controle heeft de voorgaande accountantsorganisatie op grond van artikel 20 derde lid Wta de plicht om mee te werken aan het verstrekken van toegang tot de relevante vertrouwelijk informatie met betrekking tot een controlecliënt.

Met betrekking tot vrijwillige controles ontbreekt een dergelijke wettelijke verplichting maar wordt aanbevolen deze werkwijze eveneens te volgen.

Artikel 20 derde lid 3 Wta legt geen verplichting op aan de opvolgende accountant om toegang tot relevante informatie te vragen. Ook de beroepsregels kennen deze verplichting niet.

¹ Standaard 300 - De planning van de controle van financiële overzichten.

² Standaard 510 - Eerste uitvoering van controleopdrachten - Beginbalans

³ Standaard 710 - Ter vergelijking opgenomen informatie

Deze praktijkhandreiking heeft geen betrekking op het eventuele collegiale overleg in het kader van het aanvaarden van een opdracht, zoals behandeld in VGC hoofdstuk B1-210 – ‘Aanvaarden en continueren van opdrachten’.

Toegang tot informatie door opvolgende accountant nadat een opdracht tot het verrichten van een wettelijke controle is aanvaard

Zoals hiervoor al is aangegeven legt artikel 20, derde lid, Wta, enerzijds aan de voorgaande accountantsorganisatie de verplichting op om mee te werken aan een verzoek van de opvolgende accountantsorganisatie tot het verstrekken van toegang tot relevante informatie met betrekking tot een cliënt waarvoor een wettelijke controle gaat worden uitgevoerd. Anderzijds maakt dit Wta-artikel het voor de voorgaande accountantsorganisatie mogelijk een opvolgende accountantsorganisatie toegang te verlenen tot die relevante informatie, die zij bij het verrichten van een wettelijke controle heeft verkregen; daarmee is de voorgaande accountantsorganisatie ontheven van de geheimhoudingsplicht. Artikel 20, derde lid, Wta is gericht op de accountantsorganisatie; de Wta kent geen vergelijkbare rechten en verplichtingen voor de individuele accountant. Waar in deze praktijkhandreiking omwille van leesbaarheid wordt gesproken over ‘accountant’ wordt daarom in het kader van wettelijke controles gedoeld op de accountantsorganisatie

Aanbevolen werkwijze

In deze praktijkhandreiking wordt de volgende werkwijze aanbevolen.

Stap 1

Een verzoek tot het verlenen van toegang tot relevante informatie wordt schriftelijk uitgebracht aan de voorgaande accountant. In deze brief geeft de opvolgende accountant aan wat het doel is van het verzoek om toegang tot de relevante informatie. De opvolgende accountant kan hierbij gebruik maken van de voorbeeldbrieven welke door het NIVRA zijn opgesteld.

Stap 2

Na ontvangst van het verzoek informeert de voorgaande accountant, bij voorkeur schriftelijk, bij het bestuur van de controlecliënt of de verzoeker daadwerkelijk is aangesteld als de opvolgende accountant en, indien gewenst en rekening houdende met het eventuele wettelijk kader, of het bestuur bereid is een redelijke kostenvergoeding te verstrekken aan de voorgaande accountant ter dekking van de te maken kosten.

Uiteraard is dit verzoek niet noodzakelijk als uit het verzoek van de opvolgende accountant of uit andere bron het antwoord op genoemde vragen blijkt.

Stap 3

De opvolgende accountant wordt, bij voorkeur schriftelijk, uitgenodigd voor een bijeenkomst ten kantore van de voorgaande accountant. In deze reactie zal de voorgaande accountant aangeven hoe hij denkt om op een zo efficiënt en effectief mogelijke wijze toegang te

verstrekken tot de relevante informatie. De voorgaande accountant kan hiervoor gebruikmaken van de voorbeeldbrieven van het NIVRA.

Stap 4

Tijdens deze bijeenkomst zal de voorgaande accountant op een efficiënte en effectieve wijze toegang verstrekken tot de relevante informatie.

Wat moet worden beschouwd als “relevante informatie met betrekking tot de controlecliënt” in het kader van een wettelijke controle is afhankelijk van de specifieke situatie. Het zal veelal gaan om de gehanteerde controleaanpak en de verzamelde controle-informatie. Informatie die in beginsel als niet-relevante informatie kan worden beschouwd is informatie met betrekking tot de algemene controleaanpak en ondersteunende software van het kantoor, de resource planning van de accountantsorganisatie en gegevens met betrekking tot gebudgetteerde en actuele urenbesteding. Om het proces efficiënt te laten verlopen is het logisch dat de opvolgend accountant informatie welke opvraagbaar is bij de cliënt zoals management letters, accountantsverslagen accountantsverklaringen, beschrijvingen van de administratieve organisatie, saldibalansen en specificaties opvraagt bij de cliënt.

Toegang verlenen tot informatie zal altijd moeten gebeuren met inachtneming van intellectuele eigendommen en zonder inbreuk te maken op licenties. Het is dus aan te raden dat de opvolgende accountant en de voorgaande accountant overleggen over de manier waarop de relevante informatie het beste kan worden verstrekt.

Stap 5

De opvolgende accountant is zelf verantwoordelijk voor de afweging of en in hoeverre de ontvangen informatie relevante controle-informatie is in het kader van zijn controle. De voorgaande accountant beschikt immers slechts over informatie die is verzameld in het kader van de controle over de voorgaande periode.

De opvolgende accountant heeft als opdracht een controle uit te voeren over de huidige periode. Met name de beginbalans van het nieuwe boekjaar c.q. de eindbalans van het door de voorgaande accountant gecontroleerde afgelopen boekjaar is in dit kader relevante informatie (Standaard 510, paragrafen 2 en 6)⁴. Aangezien de voorgaande accountant beschikt over informatie van het vorige boekjaar kan deze inmiddels verouderd zijn. In dat geval zal de opvolgende accountant zelfstandig nieuwe controle-informatie dienen te verzamelen en op te nemen in zijn dossier.

Stap 6

De opvolgende accountant heeft in het kader van Standaard 230⁵ een documentatieplicht. Van belang is dat zijn dossier controle-informatie bevat over zijn overwegingen en conclusies in het kader van de werkzaamheden zoals beschreven in Standaard 510 en Standaard 710,. Deze

⁴ In het kader van Standaard 710 dient de opvolgend accountant controle informatie te verkrijgen over alle opgenomen vergelijkende cijfers.

⁵ Standaard 230 - Controledocumentatie

controle-informatie kan afkomstig zijn van het controledossier van de voorgaande accountant (voor zover hij daar gebruik van wil maken, zie stap 5). Het gaat daarbij ook om het documenteren van de mondelinge toelichting die de voorgaande accountant heeft gegeven. Het is aan beide accountants om afspraken te maken of en zo ja hoe stukken worden overgedragen.

Tijdstip van toegang verstrekken

Artikel 20, derde lid, Wta spreekt over “voormalig cliënt”. Formeel lijkt de verplichting om toegang te verlenen tot relevante informatie pas te gelden nadat de opdracht is afgerond dan wel de relatie is beëindigd. Het kan praktisch zijn om op verzoek van de opvolgende accountant maar met uitdrukkelijke toestemming van de cliënt eerder, en wel direct na de benoeming van de opvolgende accountant, informatie over te dragen. De wet lijkt zich hier niet tegen te verzetten.

INGETROKKEN PER 5 NOVEMBER 2015

Brief van opvolgende accountant met verzoek toegang te verlenen tot relevante informatie

Naam opgevolgde accountant

T.a.v.

Adres

Plaats, datum

Betreft:

Geachte [naam opgevolgde accountant],

Wij zijn benoemd als accountant van [naam entiteit] voor de controle van het boekjaar 20XX+1. U heeft de jaarrekening over het boekjaar 20XX van [naam entiteit] gecontroleerd in overeenstemming met Nederlands recht.

In verband met uw controle van de jaarrekening 20XX verzoeken wij u nadere informatie te verstrekken omtrent:

- [opsomming gevraagde relevante informatie]

Wij vragen toegang tot relevante informatie in het kader van onze controleopdracht van de jaarrekening 20XX+1 van [naam entiteit]. Wij zullen deze informatie niet voor een ander doel gebruiken. Het is onze verantwoordelijkheid te bepalen in hoeverre de door u verstrekte informatie leidt tot controle informatie in het kader van onze controleopdracht. .

Wij stellen u voor voor de overdracht van relevante informatie gebruik te maken van de werkwijze zoals uiteengezet in de praktijkhandreiking **'Toegang tot relevante informatie voor de opvolgende accountant in het kader van een controle'**

Hoogachtend,

[Naam accountantspraktijk]

[Ondertekening]

Cc: [cliënt]

Verzoek om bevestiging benoeming tot opvolgend accountant.

Vertrouwelijk

Naam cliënt

T.a.v.

Adres

Plaats, datum

Betreft:

Geachte [naam opgevolgde accountant],

Hiermee informeren wij u dat {naam opvolgend accountant} heeft aangegeven benoemd te zijn als accountant van [naam entiteit] voor de controle van de jaarrekening {20XX+1} en ons heeft verzocht om toegang tot relevante informatie.

Een dergelijk verzoek is in algemene zin bedoeld om de nieuwe accountant te ondersteunen de controle in het eerste jaar te plannen en uit te voeren, en daarmee bij te dragen aan de kwaliteit van de audit. Uiteraard zijn wij gaarne bereid hieraan mee te werken. Wel zijn wij voornemens een redelijke vergoeding in rekening te brengen voor de kosten die betrekking hebben op het verlenen van de toegang tot de relevante informatie.

Alvorens daadwerkelijk toegang tot de relevante informatie te verstrekken verzoeken wij u ons te bevestigen dat [naam opvolgend accountant] daadwerkelijk benoemd is als opvolgend accountant. U kunt dat doen door een kopie van deze brief te ondertekenen en aan ons te retourneren.

Hoogachtend,

[Naam accountantspraktijk]

[Naam ondertekenaar]

Voor akkoord met verlenen van toestemming zoals bovenstaand uiteengezet

Naam entiteit

.....

Brief aan opvolgende accountant betreffende het verlenen van toegang tot gevraagde relevante informatie

Naam opvolgend accountant

T.a.v.

Adres

Plaats, datum

Betreft:

Geachte [naam opvolgende accountant],

Wij hebben de jaarrekening over het boekjaar 20XX van [naam entiteit] gecontroleerd in overeenstemming met Nederlands recht. Wij hebben een accountantsverklaring aangaande deze jaarrekening afgegeven. Wij hebben sedert [datum], de datum van onze accountantsverklaring geen werkzaamheden met betrekking tot deze jaarrekening uitgevoerd.

In verband met uw controle van de jaarrekening 20XX+1 hebt u ons vooralsnog schriftelijk verzocht nadere informatie te verstrekken omtrent:

- [opsomming gevraagde relevante informatie]

Onze dossiers zijn opgesteld in het kader van de controle van de jaarrekening 20XX. [Naam entiteit] heeft ons op [datum] schriftelijk toestemming verleend om u toegang te verlenen tot de hiervoor genoemde relevante informatie. *[Het is ons beleid dat geen kopieën van onze dossierstukken worden verstrekt.⁶]*

Onze controle van de jaarrekening van [naam entiteit] was niet gepland en uitgevoerd met het oog op uw beoordeling. Dit betekent dat onderwerpen die mogelijk voor u van belang zijn niet of niet volledig aan de orde zijn gesteld. Onze oordeelsvorming en de inschatting van het controlerisico en materieel belang voor onze controle betekent dat zaken kunnen hebben bestaan die door u anders zouden zijn geïnterpreteerd. Wij staan niet in voor de toereikendheid of de geschiktheid van de informatie in onze dossiers voor het doel waarvoor u deze wenst te gebruiken.

Wij begrijpen dat het doel van uw inzage is het verkrijgen van informatie in het kader van uw controleopdracht van de jaarrekening 20XX+1 van [naam entiteit]. Uitsluitend voor dat doel verlenen wij u toegang tot de hiervoor genoemde relevante informatie.

Aangezien uw verzoek tot het verstrekken van informatie wordt uitgevoerd met het oog op de hiervoor genoemde doelstelling gaat u ermee akkoord dat:

⁶ Deze zin is facultatief en kan afhankelijk van het kantoorbeleid worden ingevoegd.

- 1 u derden geen mondeling of schriftelijk oordeel zult verstrekken of onze controle in overeenstemming met algemeen aanvaarde controlegrondslagen is uitgevoerd; en
- 2 u geen opdracht tot ondersteuning bij procesvoering of een andersoortige opdracht zult aanvaarden, teneinde commentaar te geven op onderwerpen met betrekking tot de kwaliteit van onze controle(s).

De door ons uitgevoerde werkzaamheden kunnen niet als vervanging dienen van werkzaamheden die door u zelfstandig dienen te worden uitgevoerd aangaande de controle van de jaarrekening 20XX+1 en u mag geen verwijzing opnemen naar onze werkzaamheden in enig rapport dat door u aan derden wordt verstrekt of anderszins openbaar wordt gemaakt.

U erkent dat [naam opgevolgde accountant] geen enkele verplichting jegens of verbintenis met u of uw cliënt is aangegaan door aan u informatie te verstrekken.

[Naam opgevolgde accountant] sluit hierbij elke aansprakelijkheid uit verband houdende met het aan u verstrekken van genoemde relevante informatie. Wij wijzen erop dat de informatie die door u wordt verkregen door u niet aan derden mag worden verstrekt of anderszins openbaar mag worden gemaakt. U zult [naam opgevolgde accountant] en zijn personeel te allen tijde schadeloos stellen en vrijwaren voor enige claim van derden ten gevolge van het feit dat u deze voorwaarde niet nakomt.

U zult de hiervoor genoemde relevante informatie onderwerpen aan uw normale richtlijnen voor de bewaring van dossierstukken en bescherming van vertrouwelijke cliëntinformatie. In geval derden verzoeken om inzage in uw dossier dat is opgesteld in verband met uw controle van [naam entiteit], zult u ons vooraf toestemming vragen voordat u vrijwillig toegang verschaft tot informatie die is afgeleid uit onze dossiers en namens ons vrijwaring verkrijgen van deze derde. U zult ons onmiddellijk op de hoogte stellen en ons een kopie verschaffen van enige dagvaarding of ander gerechtelijk vonnis om toegang te verschaffen tot uw dossiers waarin informatie, die is afgeleid uit onze controledossiers, is opgenomen.

De voorwaarden die in deze brief zijn vastgelegd, zijn onderworpen aan Nederlands recht. Alle geschillen die hieruit zouden voortvloeien worden beslecht door de bevoegde rechter in het arrondissement waarin [naam opgevolgde accountant] is gevestigd.

Na ontvangst van de voor akkoord getekende brief zullen wij u vertrouwelijk toegang verlenen tot de hiervoor genoemde relevante informatie.

Hoogachtend,

[Naam accountantspraktijk]

[Ondertekening]

Cc: [voormalige cliënt]

Voor akkoord: [Naam opvolgende accountant]

Namens deze:

Functie:

Datum: